

Araberen i Constantinopel

Måneskinsbillede

Det var en stille midnat i majshøsten. Den tiltagende måne spejlede sig i det dybe Bosphorus¹ og kastede sølvglans på det slumrende Stambuls² minareter. Moskéeerne blinkede med de mangfoldige kupler og halvmåner. Luften var næsten lummer; men af og til afkøledes den pludselig ved en frisk luftning fra det Sorte Hav³. På denne tid af natten syntes den uhyre stad uddød. På stadens mur med det halve tusind tårne sås intet menneske. De åbne førstæder hævede sig i rolig halvdunkelhed på deres bjergterrasser. I havnen blinkede der kun hist og her en enkelt lygte på skibene. De tolv porte mod havnen var lukkede, og ved den trettende, der stod åben, syntes vagten henslumret i opiumsdrømme. Ved Sophiamoskéen⁴ og Seraillets⁵ hovedport hørtes ingen anden lyd, end den ensformige plasken af et stort springvand. Under cypresserne og de vilde morbærtræer i Seraillets anden gård hørtes samme lyd af faldende vandstråler. I Seraillets tredie gård – som ingen, ukaldet, under livsstraf tør betræde – stod i slagskyggen af den uhyre mur, under den første sultanindes altan, en ung broncefarvet araber, med sorte ørneøjne og en dristig krigerpande, men med så kærligt et udtryk om den fintdannede mund, med det lille sorte mundskæg, som om disse læber kun kunne udånde milde ord og sværmende elskovssange.

¹ Stræde ved Istanbul (Tyrkiet), som skiller Europa og Lilleasien

² ☪: Istanbul; Konstantinopel

³ Sortehavet

⁴ Eller ”Hagia Sophia”, opført af kejser Justinian (527-65) som en kirke, men efter tyrkisk erobring omdannet til moské

⁵ Den del af et palads, som sultanens harem bebor

Han bar et fint, vingeformet linklæde om sin lille røde ”fæs”¹ eller hue og en mørkeviolet kaftan² om den gulblomstrede såkaldte ”entari”³ eller livkjortel. De røde folderige benklæder omsluttede tillige hans fødder, og under fodsålerne bar han rå gedeskinds-sandaler. I det purpurrøde bælte glimrede hæftet af en krum dolk og de sølvbeslagne skæfter af to pistoler. Ved hans højre side stod en smækker ravn sort hingst af den reneste arabiske race, uden sadel, men med et løvehuds-dækken og gedeskinds-sokker under skoene, hvorved dens hjortelette trin måtte være lydløse. Den hvilede hovedet på sin herres skulder og spidsede øren, som om den lyttede. Araberen lyttede også. Han holdt sit øre tæt til den høje mur, der, enten ved akustisk kunst eller ved en tilfældighed i bygningsformen, ligesom gennem et usynligt talerør bragte hans hemmelige ord til en fjern og skjult fortrolig. Nu funkede hans sorte øjne – han var hørt. ”Agib! Min ørn!” – hviskede en dejlig kvindestemme i hans øre – ”er det dig?”.

”Din ørn fløj til dig som aftenbakken⁴, Zuleima! Jeg venter dig, mine øjnes lys!” – hviskede han til muren.

”Har ingen set og hørt dig?”.

”Kun han, som ser den sorte myre på den sorte sten i den sorte nat og hører lyden af dens fodtrin”.

”Men hvo er med dig? Hvo står os bi?”.

”Min flyvende hingst står ved min side, og min måge venter med udspilede vinger i havnen – Profeten og vore engle er med os –”

”Men de tre portes vogtere?”.

”De tre portes vogtere drømmer – men ikke om Agibs tanker og hvad vore skytsengle formår med vor vilje”.

”Profeten stå os bi!” – hviskede det atter fra oven. – ”Jeg har tredie gang kastet uhyrets tørklæde fra mit skød; jeg har tredie gang bortstødt hans guldsmykker med min fod. I nat ventede jeg hans bødler med sækken”.

”Kom, kom, min rene due! Flyv med din ørn til vor ørken! Ingen bøddel skal røre fligen af dit slør medens jeg ånder”.

Således fløj de sagte udhviskede ord gensidigt fra læber til øren i den stille nat gennem murens hulninger.

Et øjeblik derefter flagrede et stort, hvidt slør hen over altanen. I sløret svøbte sig den yndigste ungdommelige kvindeskikkelse, uden anden

¹ ڨ: Fez; rund hovedbeklædning af filt

² Lang kappe af persisk oprindelse

³ Skjortelignende klædning

⁴ Flagermusen

beklædning, end de lange lyserøde benklæder, med gyldne borter over de fine, blottede fødder, og derover en hvid linkjortel med langtredhængende vide ærmer. Hun stod aldeles skjult af sløret og så spejdende til alle sider. Hun bandt en stige af sønderrevne schavler¹ til altanens jerngitter. Let som en fugl, svang hun sig ud over gitteret og syntes et øjeblik at svæve i luften. Dog snart omsluttedes hun af den unge arabers arme, og næsten i samme øjeblik sad hun tværs over løvehudsdæknet på hestens ryg og klappede den med sin nydelige fod. Den tro hingst vendte sit hoved til siden og berørte kælent den lille yndige fod med sin sorte mule.

Ørkenens raske søn havde svunget sig op på hestens lænd. Han understøttede nu den skønne tilslørede ryg med den venstre arm, hvori han tillige holdt hestebidslet. Over hans højre arm hvirvlede han en tartarisk sammenrullet "lasso" eller hestefangersnare, der, som en tam slange, fulgte ham på enhver farlig udflugt. Ligesom han ville give hesten tegn til at sætte i firspring, standsede han og kastede sin kaftan over den fine bævende skikkelse foran ham. "Stille, du vindens broder!" – hviskede han til hesten, der drog² vejret kraftigt til et spring. Den syntes at forstå ham og stod urokkelig som en bronzehest.

"Ser du hin høje mand i frankerkappen? Zuleima!" – hviskede rytteren til den unge kvinde. "Jeg er ikke den eneste, der vover at blive spiddet på disse pæle, når solen står op".

"Hellige profet! – det er ham – uhyret – sultanen selv – han går forklædt her hver nat og spejder – han skjuler en spændt pistol i hver hånd i sit bælte. – Ingen vagt må røre sig før han skyder" –

"Godt! Jeg har også pistoler!" – hviskede arabereren og greb til sit bælte; men hun holdt hans hånd tilbage. "I det øjeblik et skud høres, er gården spærret af tusind capidschis³. – Stille! Han ser os ikke her i skyggen – han har næsten dumme øjne – den gamle tiger – han er mørk og tungsindig – hør! Han taler højt med sig selv".

"Hist havde jeg halvfemsindstyve hustruer – ikke én af dem var mig tro" – mumlede den gamle sultan og stirrede på Seraillets mure – "de sank alle, kvalte i deres sække hist i Bosporus. – Hm! Nu har jeg to hundrede – de vil gå samme vej. Ha!" vedblev han i samme tone – "fire og tyve millioner slavesjæle holder jeg i denne hånd – ikke én ville dog røre et fingerled for at

¹ Sjaler

² Trak

³ Dørvogtere

frelse mit liv – skjalv¹ de ikke alle for deres eget. Tredive vezirer² svor mig troskab ved profeten – ikke én af dem holdt sin ed – hist tørres deres afpillede hoveder på pælene. – Feje som troløse” – tilføjede han med en hånlig latter – ”hvem jeg sender silkesnoren³, kvæler sig selv af gru for mine bødler”. – Idet han afbrudt mumlede disse ord, trådte han ind i skyggen under muren og standsede lige ved den sorte hest, der stod som fastgroet og syntes at bære to døde.

”Hvad er dette!” – udbrød sultanen og trådte tilbage i månelysset, medens han fór med hænderne ud af bæltet med en spændt pistol i hver.

”Den eneste af fire og tyve millioner sjæle, som holder den ed, han svor Sultan Mahmud” – lød svaret med den dristige arabers stemme: – ”Han er her, for at holde sin ed. Han har en spændt pistol i hver hånd, som Sultan Mahmud – de kan afbrændes eller forsvinde i samme øjeblik som dine”.

Uvilkårlig forsvandt begge sultanens pistoler i hans bælte, og han stod målløs med opspilede øjne, uden at røre sig, men med hånden knuget fast om diamanterne i sit dolkhæfte.

”Husker du den unge araber ved Miframs brønd i Sichems Dal, hvis unge brud du lod rane i bedetimen?” – vedblev araberens, idet han ligeledes stak sine pistoler i bæltet og hvilede den højre hånd med den sammenrullede slynge mod sin hofte – ”husker du den ed, han svor dig ved Profeten, medens hans hingst fløj gennem din jægerhær, som ørkenens fugl gennem de fangne løvers gitter? – Jeg svor at hente min brud, død eller levende, fra hyænenes hule og bringe ham et kosteligt halsbånd før Profetens måne vendte sin hulhed mod min højre hånd. Og se, Sultan Mahmud! endnu kan jeg gribe i månen med min venstre. Min unge brud sidder, urørt af din visne hånd, her på løvehuden – og du, hyæne! du følger mig til porten hist som ørkenens vilde dyr i min slynge”.

Inden han havde udtalt det sidste ord, fór hans hingst som en fugl afsted med ham og den skønne araberinde gennem de dødsstille gårde, og Sultan Mahmuds legeme slæbtes efter ham med halsen i hans udkastede slynge.

Da halvmånen dalede og kastede sin sidste glans hin høstnat over Bosporus, tordnede fem hundrede marmorkanoner fra Seraillets mure og vakte den forfærdede stad. Sultan Mahmuds lig var fundet med en tartarisk hestefangersnare om halsen ved porten af Seraillets første gård. Men forbi

¹ Skælvede

² Medlemmer af statsrådet; ministre

³ Beregnet til at begå selvmord

Leanders tårn¹ fløj for en frisk luftning en arabisk sejlbåd med en flyvende måge i spejlet². Ved masten stod en ravnsort hest og vendte hovedet med opmærksomhed mod bagstavnen. Der sad den unge araber med den ene hånd på roret og med hin unge skønne araberinde i sin arm. De sejlede til det frie, lykkelige Arabiens kyst, for aldrig mere at se halvmånen lyse over despotstaden.

¹ Fyrtårn ved Bosporus

² ☪: Agterspejlet